

אֲנִי עִמָּכֶם גַּם אֲנִי יִגְלֶה אִתְּכֶם. וְהִשְׁתָּא אַף עַל גַּב דְּיִשְׂרָאֵל
 אֵינְהוּ בְּגִלּוּתָא, קְדָשָׁא בְּרִידָה הוּא אֲשֶׁתִּכַּח עִמָּהוֹן, וְלֹא
 שָׁבִיק לֹון וְעַתָּה אֶע"פ שֶׁעַם יִשְׂרָאֵל בְּגִלוּת הִקְב"ה נִמְצָא אִתְּם וְאִינוּ עוֹזֵב אֹתְם,
 דְּכִדּוּר יִפְקוּן, יִשְׂרָאֵל מִן גְּלוּתָא, קְדָשָׁא בְּרִידָה הוּא, יְתוּב
 עִמָּהוֹן. דְּכִתְיִב וּכְשִׁימְצָאוּ יִשְׂרָאֵל מִהַגְלוּת וְיָשׁוּבוּ לְאַרְצָם כְּבַתְחִילָה הִקְב"ה יָשׁוּב
 אִתְּם כְּמוֹ שְׁכָתוּב, (דְּבָרִים ל) וְשָׁב יְהוָה אֱלֹהֶיךָ, וְלֹא נֹאמַר וְהָשִׁיב ה' אֱלֹהֶיךָ
 אֵלָּא וְשָׁב יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְדָאֵי כִּי הוּא בְּעִצְמוֹ יָשׁוּב עִימָנוּ מִהַגְלוּת וְיַעֲלוּ
 מִלְכָּא בְּהִיכְלִיָּה עִם מִטְרוֹנִיתָא לִיחֻדָּא שְׁלִים בְּב"א. וְהָא אֲתַמַּר וְהָרִי נִתְבָּאֵר
 הַעֲנִין.

הַקְלָלוֹת בְּפִרְשַׁת כִּי תִבֵּא מִפִּי הַמְּלָכוֹת, וְהַקְלָלוֹת שֶׁבְּפִרְשַׁת בְּחֻקוֹתַי מִפִּי
 מֹשֶׁה רַבִּינוּ

רַבִּי חֵיִיא וְרַבִּי יוֹסִי הָווּ אֲזֵלִי בְּאַרְחָא רַבִּי חֵיִיא וְרַבִּי יוֹסִי הָיוּ
 מִזְלִיכִים בְּדֶרֶךְ, אֶעְרְעוּ בְּהִיא מְעַרְתָּא בְּחֻקְלָא פִּגְשׁוּ
 בְּמַעְרָה אַחַת בְּשִׂדָּה שְׁהִיא רַאוי לִישֵׁב וְלַעֲסוֹק שֵׁם בְּתוֹרָה. אָמַר רַבִּי חֵיִיא
 לְרַבִּי יוֹסִי, הָאֵי דְכִתְיִב שְׁאֵל רַבִּי חֵיִיא אֶת רַבִּי יוֹסִי עַל מַה שְׁכָתוּב בְּפִרְשַׁת
 כִּי תִבֵּא אַחֲרַי שְׁאֵמַר כָּל הַקְלָלוֹת, (דְּבָרִים כח) אֱלֹהֵי דְבָרֵי הַבְּרִית אֲשֶׁר צִוִּיתִי
 ה' אֶת מֹשֶׁה וְגו', מְלַבֵּד הַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרַת אִתְּם בְּחֻרְבַּן וְהֵם הַקְלָלוֹת שְׁנֵאמְרוּ
 בְּפִרְשַׁת בְּחֻקוֹתַי. מֵאֵי דְבָרֵי הַבְּרִית. דְּבָרֵי גְבוּרָה (ס"א הָאֱלֹהֵי)
 מִיבְעֵי לֵיהּ וְיֵשׁ לְשִׁאוֹל לְמַה קְרָא לְהֵם דְּבָרֵי הַבְּרִית שְׁמִשְׁמַעוֹתוֹ דְּבָרֵי הַהִתְקַשְׁרוֹת

והחיבור בינינו להשי"ת, היה צריך לקרא להם דברי הגבורה כי הם ענין ההגבלות והגדרים ולא החיבור עצמו. **אָמַר לֵיהּ הַשִּׁיב לּו רַבִּי יוֹסִי לְרַבִּי חִיָּיא הָא אֻקְמוּהָּ , הִלְלוּ מִפִּי הַגְּבוּרָה, וְהִלְלוּ מִפִּי עֲצָמוּ שֶׁל מֹשֶׁה** הרי כבר ביארוהו חז"ל שאלו הקללות שבפרשת בחוקותי נאמרו מגבורה שבתפארת היא הבחינה הנקראת גבורה תתאה, והקללות שבפרשת בחוקותי נאמרו מגבורה שבתפארת היא הבחינה שמושה אחוזו בה ולכן הם נאמרו מפי של משה, **וְהָא אֶתְמַר** וכבר נתבאר ענין זה.

גם הקללות שבפרשת בחוקותי שנאמרו מהמלכות וגם אלו שבפרשת בחוקותי שנאמרו מהתפארת נקראים דברי הברית

תָּא חַזִּי, אֵלִין וְאֵלִין דְּבְרֵי הַבְּרִית הָווּ ובא וראה כי אלו ואלו הם נקראים דברי הברית כי באו מבחינת היסוד ומלכות, (דף קט"ו ע"ב) **דְּאֵף עַל גַּב דְּמִפִּי הַגְּבוּרָה הָווּ מְלִין. מְלֵי בְרִית הָווּ** כי אע"פ שהם מפי המלכות הנקראת גבורה תתאה הם נקראים דברי הברית והיסוד, **דְּהָא טַב וּבִישׁ בִּיהַ תְּלִיין** כי הכל תלוי ביסוד בין טוב ובין רע אלא שההפרש ביניהם. **טַב דְּאֵתִי מְצַדִּיק** הטוב בא מהיסוד שהוא בחינת צדיק המאסף את השפע העליון להיטיב למלכות אבל המלכות עצמה היא בחינת דין. **בִּישׁ דְּאֵתִי מִן דִּינָא** רע בא מהדין שבשמאל על ידי היסוד אבל לא מצד עצמו אלא הוא צינור המעביר אל המלכות את בחינת הדין וכיון שהוא מסכים לתגבורת הדינים שבה זה נקרא דברי הברית. **דִּינָא, מֵאֲתֵר דְּדִינָא, וְהֵינּוּ צַדִּיק** כי הדין נשפע ממקום הדין דהיינו מהמלכות הנקראת צדק. **וְצַדִּיק וְצַדִּיק בְּרִית אֵינּוּן, בְּרִית אֶקְרוּן**

הלימוד היומי

והיסוד הנקרא צדיק והמלכות הנקראת צדק שניהם יחד הם ברית ונקראים ברית. **וְעַל דָּא, מְלִין אֵלִין, מְלִי בְרִית אֵינּוּן** ולכן גם הקללות שבפרשת בחוקותי שנאמרו מהמלכות וגם אלו שבפרשת בחוקותי שנאמרו מהתפארת נקראים דברי הברית. **וְקָשִׁיר בְּרִית פְּחָדָא** כי הכל קשור בברית כאחד שהרי התפארת אינו הוא בחינת הגוף ויסוד הנקרא ברית הוא סיום הגוף ונחשבים כאחד, וגם המלכות קשורה עימו ואינם נפרדים. **וּבְגִינֵי כֶּךָ זְכוּר וְשָׁמּוּר, קָשִׁיר פְּחָדָא** ולכן זכור ושמור שנאמרו בדבור אחד הם קשורים כאחד. **זְכוּר בְּיוֹם** כי זכור הוא בחינת יום בחינת ז"א, **שָׁמּוּר בְּלַיְלָה** ושמור הוא בחינת הלילה בחינת המלכות. **הָא בְּרִית פְּחָדָא** ושניהם אחד מחוברים על ידי היסוד, בסוד ויהיה ערב ויהי בוקר יום אחד, **וּבְגִין כֶּךָ בְּרִית וְדָאֵי, דְּבְרֵי הַבְּרִית נִינְהוּ** ולכן הם נקראים שניהם ברית והקללות נקראו דברי הברית. **וּבְכָל אֶתְר בְּרִית בְּאֶתְר דָּא אֵיהּ** ובכל מקום שנזכר בו ברית הכוונה למקום זה דהיינו ליסוד ומלכות כי ברית מורה על חיבורם והתקשרותם יחד.

השבת שנאמר בה זכור ושמור נקראת ברית

אָמַר רַבִּי חֲתָיָא לרבי יוסי **וְדָאֵי הֵכִי הוּא** ודאי כך הוא הפירוש כמו שבארת, **וּבְגִין כֶּךָ שֶׁבֶת דְּאֵיהּ זְכוּר וְשָׁמּוּר, אֶקְרִי בְּרִית** ולכן השבת עצמה שנאמר בה זכור ושמור היא נקראת ברית. **דְּכִתִּיב כְּמוֹ שְׁכָתוּב, (שמות לא) וְשָׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשֶּׁבֶת לַעֲשׂוֹת אֶת הַשֶּׁבֶת לְדֹרֹתָם בְּרִית עוֹלָם. וְכֹלֵא מְלָה חָד** והכל ענין

הלימוד היומי

אחד כי גם בשבת יש יחוד יסוד ומלכות ולכן נקראת השבת ברית, **וְאַתָּר דְּאֵא**,
אַקְרִי בְרִית בְּכָל אֶתָּר ויסוד ומלכות נקרא ברית בכל מקום.

ונתתי שלום בארץ שלום הוא היסוד וארץ היא המלכות

תָּא חַוִּי, פְּתִיב וְנַתְתִּי שְׁלוֹם בְּאַרְצֵי, הוּא יְסוּד ונתתי שלום
 בארץ היינו אתן את היסוד הנקרא שלום במלכות הנקראת ארץ כי היסוד נקרא
 שלום, **דְּאֵיהּוּ שְׁלָמָא דְאַרְעָא** והטעם שנקרא היסוד שלום לפי שהוא
 שלימות בחינת הארץ שהיא המלכות וכל המושרשים בה, **שְׁלָמָא דְבֵיתָא**
 ושלימות המלכות בבחינת היות בית משכן לשלום, **שְׁלָמָא דְעֵלְמָא** ושלימות
 העולם כולו והיינו כלל כל המציאות שמים וארבע היסודות (הרמ"ק) [א]. **וְיִסְרְתִי**
אַתְכֶם אֶף אֲנִי שְׁבַע. מֵאֵי שְׁבַע מה רומזת תיבת שבע, **דְּאֵ צְדָקָא**.
 על המלכות הנקראת צדק **הָא וְדָאֵי בְרִית** והרי ודאי שהוא בבחינת יחוד יסוד
 ומלכות המסכימים יחד על הגזירות והיסורים, **וּבְגִין כֶּן דְּבְרֵי הַבְּרִית**
נִינְהוּ ועל כן הם נקראים דברי הברית.

אור הרשב"י

עליונות בתחתונות שבה בטוב ובברכה וגם
 להיפך ע"כ.
 ועי' במתוק מדבש שפירש שלמא דביתא
 היינו שמשלים את עולם הבריאה הנקרא
 בית, ושלמא דעלמא שמשלים עולמות יצירה
 ועשיה עי"ש.

[א] כך פירש הרמ"ק באור יקר וכתב עוד
 שלמא דארעא מה שנכלל ביסוד העפר
 והיוצא ממנו, שלמא דביתא מה שנכלל פרטי
 בירושלים משכן לשכינה, ושלמא דעלמא
 שמים וארץ ארבע יסודות והיינו כי במלכות
 שלל כל המדות והיסוד אמצעי משלים

הלימוד היומי